

5. *Morze, N. V.* (2001). «The controlled from distance technology as basis of modern information technologies is in studies». *Novi tekhnolohii navchannia: Naukovo-metod. zbirnyk*. Issue 30. Kiev. Naukmetodtsentr VO., pp. 32-41.
6. *Nahaiev, V. M.* (2018). *Metodolohichni zasady upravlinnia navchalno-tvorchoiu diialnistiu studentiv*. [Methodological principles of management of students educational-creative activity]. «Stylna typohrafiia». Kharkiv. Ukraine.
7. *Nahaiev, V. M.* (2002). *Metodychni rekomendatsii po vprovadzhenniu modulno-reitynhovoi tekhnolohii navchalno-tvorchoi diialnosti studentiv (iz dystsyplin upravlinskoho tsykladu)*. [Methodical recommendations are on introduction of module-rating technology of educational-creative activity of students (from disciplines of administrative cycle)]. KhNAU. Kharkiv. Ukraine.
8. *Napriamy modernizatsii sotsialno-pedahohichnoi systemy pidhotovky fakhivtsiv v universyteti*. (2017). [Directions of modernization of the socialpedagogical system of preparation of specialists in an university]. *Andriiako, T. Yu., Borova, T. A., Dmytrenko, T. O.* and others. Vyd-vo PP Vyshemirskiy V.S. Kherson. Ukraine.

Abstract.

Nagaev V., Nagaeva G. Technological bases of the professional training and education in agrarian sphere applying distance learning.

Introduction. Didactics bases of introduction are analysed in the educational environment of administrative conceptions and information technologies in the conditions of distance education. The technological stages in the process of professional preparation of agrarians are based on the pedagogical technology of management of educational and creative activity of students. Research methodology was determined by various methodological approaches (system, activity, competence, personality-developing).

The **purpose** of the article is to research the development of complex educational and creative activity of students in the conditions of training agrarian sphere students in educational SMART - environment.

Results. It is outlined that a single informative environment of higher scientific establishment, in which automation of pedagogical processes is provided for a network contact in the interactive mode of competitors and teachers must be basic organization of the distance education. The pedagogical model of the distance education organization in the conditions of network technology management of educational and creative activity of students is offered. Didactics complexes, methods, forms and facilities of realization of pedagogical technology management of educational and creative activity of students in the conditions of educational SMART -environment are grounded. Realization of this pedagogical model in the system of distance education allows to activate creative activity of students considerably, to deepen the level of independence and individualization of studies, and, the result is determined by the high level of formed professional and creative competence of future specialists.

Conclusions. Obviously, the basis for organizing distance education is telecommunication environment, which includes information, educational, methodical and didactics contents. Experimental results showed the substantial increase of high-quality indexes of the professional training of agrarian sphere students (level of independence, individualization, creative experience, scientific character, productivity).

Keywords: professional training of agrarian sphere students, educational SMART-environment, distance learning, distance educational complex, educational and creative activity; pedagogical network technology of management of educational and creative activity of students.

Стаття надійшла до редакції 15.05.2020 р.

Бібліографічний опис статті:

Nagaev V. M., Nagaeva G. O. Технологічні основи професійної підготовки кадрів аграрної сфери в умовах дистанційного навчання. Актуальні проблеми інноваційної економіки. 2020. № 3. С. 30-36.

Nagaev V., Nagaeva G. Technological bases of the professional training and education in agrarian sphere applying distance learning. Actual problems of innovative economy. 2020. No. 3, pp. 30-36.

УДК 332.1:658; JEL classification: Q10

DOI: <https://doi.org/10.36887/2524-0455-2020-3-6>

УТЕНКОВА Каріна Олександрівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку і аудиту, Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва, ORCID ID: 0000-0001-9097-5431

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ МЕХАНІЗМОМ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ АГРАРНОГО СЕКТОРА

Утенкова К. О. Концептуальні засади управління механізмом економічної безпеки аграрного сектора.

Стаття присвячена управлінню механізмом економічної безпеки аграрного сектора.

Метою статті є розвиток концептуальних засад управління механізмом економічної безпеки аграрного сектора.

Інноваційні технології інтеграційної та комерційної взаємодії суб'єктів аграрного ринку

Методи дослідження: діалектичний метод пізнання економічних явищ, принципи економічної теорії щодо економічної безпеки; методи теоретичного узагальнення та порівняння використовувались у процесі опрацювання літературних джерел та вивчення поставлених питань.

Аграрна політика України має ознаки ситуативності і неузгодженості, що пояснюється наявністю неструктурованого поля суб'єктів, що визначають аграрну політику галузі. Однією із першочергових задач сьогодення є розробка нормативного документу, що визначатиме ключові аспекти подальшого зміцнення економічної безпеки аграрного сектора і буде складовою аграрної політики України. Запропоновано концептуальні засади створення стратегії розвитку економічної безпеки аграрного сектора України. Метою стратегії є формування дієвого механізму управління економічною безпекою аграрного сектора України, як складової ефективної аграрної політики. Комплексний підхід до управління механізмом економічної безпеки аграрного сектора дозволив у цілому запропонувати напрями його удосконалення. Насамперед йдеться про нормативно-правове та інформаційне забезпечення, а також доповнення механізму економічної безпеки такими інструментами як паспортизація і аудит. Застосування паспортизації економічної безпеки є водночас і інструментом виміру певних індикаторів стану економічної безпеки в цілому або окремих її складових. Моніторинг таких індикаторів забезпечує інформацією щодо руху в напрямі досягнення встановлених критеріїв економічної безпеки аграрного сектора. Зазначене вище обґрунтовує доцільність подальшого розвитку інституту паспортизації економічної безпеки аграрного сектора, що сприятиме вирішенню проблеми управління механізмом економічної безпеки.

Ключові слова: економічна безпека, аграрний сектор, управління, механізм, паспортизація, аудит.

Постановка проблеми у загальному вигляді. Україні належить значна частина світових запасів чорнозему, що разом зі сприятливим кліматом забезпечує надійну базу для розвитку сільськогосподарського виробництва. За даними Food and Agriculture Organization (FAO), Україна посіла перше місце в рейтингу розораних країн світу з орної площею 33,5 млн га. Країна має значний земельний потенціал, який становить 5,7 % від території Європи. Із 60 млн га території нашої держави понад 70 % припадає на сільгоспугіддя. За площею чорноземів (28 млн га) Україна займає четверте місце у світі після Росії, США і Китаю [1]. Однак сучасний стан розвитку та ефективність виробництва продукції сільськогосподарства не відповідають потенційним можливостям аграрного сектора.

Основними загрозами для економічної безпеки аграрного сектора України нині є такі: непоміряні зміни в законодавстві; неефективний механізм державної підтримки аграрного виробництва; диспаритет цін; значний податковий тиск; втрата ринків збуту; низька конкурентоспроможність продукції; нестабільна політична ситуація; відсутність належної системи захисту від потенційних зовнішніх небезпек; несприятливі погоднокліматичні умови; корупція; низький рівень доступності кредитних ресурсів; погіршення фінансових показників діяльності; низький рівень кваліфікації працівників; відтік кваліфікованих працівників; суттєво зношена і морально застаріла технічна база; використання непрогресивних технологій виробництва, технологічне відставання; виснаження земельних угідь.

Досить гостро стоять проблеми, що несуть потенційні загрози продовольчій безпеці, насамперед, відсутня збалансованість у харчуванні українців, адже за рахунок

продукції тваринного походження калорійність раціону забезпечується лише на 28% при оптимальному рівні 55%. Неприпустимо високою є частка витрат населення на харчування. Здебільшого вона становила більше, ніж половину загальних сукупних витрат, що у 3–5 разів перевищує аналогічні показники країн ЄС. За таких умов проблеми управління механізмом економічної безпеки аграрного сектора ставлять перед науковцями завдання для нових наукових пошуків.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Проблеми розвитку механізму економічної безпеки аграрного сектора досліджено такими науковцями: В.Я. Амбросов, Т.Г. Маренич [2], В.І. Мунтіян [3], П.Т. Саблук, Ю.Я. Лузан [4], В.М. Онегіна, Н.В. Шибалева [5], В.І. Ткачук, О.А. Прокопчук, М.І. Яремова [6] та ін. Значна кількість публікацій, присвячених цій проблемі, підтверджує важливість окреслених завдань, але повністю не вирішує їх, що зумовлює необхідність подальших досліджень.

Формулювання цілей статті. Метою статті є розвиток теоретико-методологічних засад управління механізмом економічної безпеки аграрного сектора.

Викладення основного матеріалу дослідження. Подальший сталий розвиток сільськогосподарства в умовах перманентної дії чинників зовнішнього і внутрішнього середовища потребує відповідного рівня економічної безпеки аграрного сектора. На нашу думку, економічна безпека аграрного сектора є вагомим складником економічної безпеки держави і передбачає такий стан системи (у цілому чи окремих суб'єктів), який в умовах перманентного впливу факторів зовнішнього і внутрішнього середовища забезпечує стабільність функціонування і прогресивний розвиток аграрного сектора, що створює умови для

збереження і подальшого відтворення ресурсного потенціалу, гарантує продовольчу безпеку, сприяє розвитку сільських територій.

Механізм економічної безпеки аграрного сектора – це ключова складова системи економічної безпеки, що являє собою сукупність законодавчо врегульованих методів, заходів, засобів, важелів, які у взаємодії забезпечують реалізацію стратегії економічної безпеки. Метою функціонування механізму економічної безпеки аграрного сектора в цілому є забезпечення належного рівня економічної безпеки для досягнення його стратегічних цілей.

Відповідно до сформульованої мети, основними завданнями, які повинен виконувати механізм економічної безпеки аграрного сектора є:

- виявлення можливих чинників впливу на економічну безпеку;
- розробка та реалізація превентивних заходів щодо забезпечення належного рівня економічної безпеки;
- розробка реактивних заходів спрямованих на усунення існуючих загроз для економічної безпеки;
- виявлення реальних загроз для економічної безпеки;
- нейтралізація існуючих загроз;
- постійний моніторинг рівня безпеки;
- визначення ефективності заходів щодо забезпечення економічної безпеки.

Науковці П.Т. Саблук і Ю.Я. Лузан зазначають, що останніми роками неузгодженість і нестабільність дії складових аграрної політики стали основною причиною значного ослаблення синергії ефективного розвитку аграрного сектора економіки, посилення протиріч у системі економічних інтересів і між учасниками аграрного ринку, і з державою, загрозливого стану у тваринництві та в деяких інших продуктових підкомплексах. Унаслідок кризових явищ, поглиблення деструктивних процесів у сільському господарстві країни відбулося зниження ефективності, що переконливо свідчить про необхідність розроблення стратегічних напрямів докорінної модернізації його галузей на основі застосування системи інноваційних проектів, раціонального використання земельних ресурсів, матеріально-технічної бази, робочої сили українського села [4].

Аграрний сектор України сьогодні не має ні чіткої стратегії розвитку, ні послідовної та обґрунтованої аграрної політики. Формування аграрної політики в Україні характеризується, перш за все, відсутністю єдиного

законодавчого акту, який би формував її цілі та завдання у довгостроковій перспективі. Аграрну політику України можна охарактеризувати як політику, якій часто притаманні ситуативні й неузгоджені рішення, що слабо корелюють із загальнонаціональними і глобальними цілями та завданнями. Така неузгодженість і відсутність єдиного нормативного регулятора пояснюється наявністю неструктурованого поля суб'єктів, що визначають аграрну політику галузі. Однією із першочергових задач сьогодення є розробка нормативного документу, що визначатиме ключові аспекти подальшого зміцнення економічної безпеки аграрного сектора і буде складовою аграрної політики України.

Ми поділяємо думку В.М. Онегіної, Н.В. Шибасової [5], які зазначають, що законодавче забезпечення державної аграрної політики в Україні є фрагментарним, неузгодженим, а іноді – суперечливим. Виробники сільськогосподарської продукції працюють в умовах високого рівня юридичної, регуляторної та політичної невизначеності.

Отримані нами результати досліджень підтверджують необхідність формування єдиного підходу до управління механізмом економічної безпеки аграрного сектора. На нашу думку, має бути сформована і реалізована стратегія розвитку економічної безпеки аграрного сектора, яка визначатиме головні вектори подальшого розвитку галузі та сприятиме забезпеченню економічної безпеки аграрного сектора. Базовими передумовами розробки Стратегії розвитку економічної безпеки мають стати такі положення:

1. статус офіційного нормативного документа;
2. наявність часових орієнтирів виконання стратегії.
3. узгодженість із основними напрямами аграрної політики України;
4. існування єдиного координатора з питань розвитку економічної безпеки аграрного сектора;
5. наявність механізму виконання стратегії;
6. персональна відповідальність за додержання чи виконання стратегії;
7. наявність системи індикаторів, що характеризують стан виконання стратегії.

Концептуальні засади розробки Стратегії розвитку економічної безпеки аграрного сектора України були викладені автором у монографії «Економічна безпека аграрного сектора: теорія, методологія, практика» [7].

Подальший розвиток економічної безпеки аграрного сектора України можна забезпечити шляхом реалізації таких передумов: створення належного нормативно-правового підґрунтя для реалізації пріоритетних завдань аграрної політики; регулювання ринку землі як основного засобу виробництва, з урахуванням інтересів виробників сільськогосподарської продукції; обмеження експансії агрохолдингів для запобігання подальшому поширенню негативних наслідків їх деструктивного впливу; вихід із сировинної стадії, що характеризується низькою часткою доданої вартості і виснаженням земельних та інших природних ресурсів; удосконалення податкової політики в аграрному секторі для оптимізації податкового навантаження на виробників сільськогосподарської продукції; забезпечення достатніх обсягів державної підтримки аграрного сектора, здійснення її на постійних засадах і доступних умовах; формування фінансово-кредитного забезпечення розвитку аграрного сектора на інституційних засадах за допомогою створення системи земельно-іпотечного кредитування, надання пільгових кредитів, часткової компенсації вартості кредитів, формування системи мікрокредитування дрібних сільськогосподарських виробників; упровадження ресурсощадних та екологічно чистих технологій виробництва сільськогосподарської продукції для підвищення конкурентоспроможності продукції і розширення ринків збуту, а також позитивного впливу на збереження довкілля та відновлення родючості ґрунтів; подальше поглиблення співпраці із ЄС у напрямі формування спільної аграрної політики, а також наближення законодавства України до законодавства ЄС; запровадження комплексного регулювання розвитку аграрної економіки та сільських територій для відновлення останніх, поліпшення умов життєзабезпечення сільських жителів; створення передумов для подальшого розвитку аграрної науки й освіти, що забезпечить розробку і впровадження передових технологій виробництва сільськогосподарської продукції, ефективну реалізацію кадрової складової безпеки, дозволить здійснювати управління економічною безпекою на науково обґрунтованих засадах; сприяння розвитку мережі дорадницьких послуг; забезпечення подальшого розвитку органічного виробництва; створення сприятливих умов для розвитку галузі тваринництва для забезпечення споживання продукції тваринного походження у межах науково обґрунтованих норм; удосконалення системи ціноутворення, яка є передумовою

прогресивного розвитку аграрного сектора, забезпечення цінової рівноваги в аграрному секторі; розвиток експортної стратегії аграрного сектора як складової експортної стратегії України, що має стати надійним підґрунтям для зовнішньої торгівлі продукцією сільськогосподарського виробництва; створення сприятливого інвестиційного клімату для виробників сільськогосподарської продукції, а також ефективне регулювання інвестиційної діяльності в аграрному секторі економіки; подальша робота в напрямі формування суб'єктів забезпечення економічної безпеки аграрного сектора.

Успішне виконання стратегічних цілей і завдань передбачає створення дієвого механізму моніторингу стану економічної безпеки аграрного сектора і реалізації стратегії. Моніторинг виконання стратегічних цілей і завдань повинен стати одним з постійних елементів управління економічною безпекою. За результатами такого моніторингу мають бути ухвалені рішення щодо продовження виконання окреслених напрямів реалізації стратегії або необхідності їх коригування для досягнення належного рівня економічної безпеки аграрного сектора.

У зв'язку з винятковою важливістю своєчасного отримання достовірної і повної інформації про стан економічної безпеки аграрного сектора, доцільно запровадити інститут паспортизації економічної безпеки аграрних підприємств, що є не лише надійним інструментом моніторингу ефективності управління механізмом економічної безпеки, а й дає змогу узагальнити інформацію в розрізі регіону чи аграрного сектора в цілому [8].

Паспорт загроз для економічної безпеки було розроблено автором і апробовано на аграрних підприємствах Харківської області.

Управління механізмом реалізації стратегії неможливе без оцінювання результатів її реалізації. Таке оцінювання має бути здійснено на базі обласних державних адміністрацій, зокрема департаментів агропромислового розвитку, з подальшим узагальненням отриманої інформації на рівні Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України.

З цією метою доцільно, з нашої точки зору, запровадження таких заходів:

- створення моніторингових груп при департаментах агропромислового розвитку ОДА;
- затвердження порядку їх роботи;
- визначення переліку показників, за якими буде оцінювання результатів;

- визначення порядку внесення результатів оцінювання;
- визначення порядку оприлюднення результатів оцінювання.

Перспективним напрямом моніторингу також може стати проведення державного аудиту економічної безпеки у аграрному секторі. Такі функції мають бути покладено на Державну аудиторську службу, що вимагає докорінної зміни системи навчання та підвищення кваліфікації державних аудиторів, упровадження у вітчизняну практику міжнародних підходів постійного професійного розвитку, збільшення ресурсів на зазначені цілі. Проведення аудиту економічної безпеки аграрного сектора може бути здійснено відповідно до запропонованої нами методики [7].

Запровадження системи моніторингу економічної безпеки аграрного сектора дозволить оцінити якісні і кількісні зміни стану економічної безпеки, виявити й оцінити ключові загрози, скоригувати за необхідності напрями або окремі аспекти затвердженої стратегії, а також стане надійним підґрунтям для формування стратегічного плану розвитку економічної безпеки аграрного сектора на наступний період.

Складова моніторингу є однією з вагомих переваг запропонованої стратегії, оскільки значна частина існуючих стратегій, у т.ч. і таких, що стосуються розвитку аграрного сектора України, є суто декларативними. На нашу думку, головною умовою виконання будь-якої стратегії є наявність

певних критеріїв її досягнення. Позитивним прикладом у цьому контексті можуть бути Цілі сталого розвитку до 2030 р., моніторинг виконання яких здійснюють за допомогою аналізу досягнення певних індикаторів і їх порівняння з цільовими орієнтирами по роках [9].

Висновки. Комплексний підхід до управління механізмом економічної безпеки аграрного сектора дозволив у цілому запропонувати напрями його удосконалення. Насамперед йдеться про нормативно-правове забезпечення, а також доповнення механізму економічної безпеки такими інструментами як паспортизація і аудит. Застосування паспортизації економічної безпеки є водночас і інструментом виміру певних індикаторів стану економічної безпеки в цілому або окремих її складових. Моніторинг таких індикаторів забезпечує інформацією щодо руху в напрямі досягнення встановлених критеріїв економічної безпеки аграрного сектора. Зазначене вище обґрунтовує доцільність подальшого розвитку інституту паспортизації економічної безпеки аграрного сектора, що сприятиме вирішенню проблем управління механізмом економічної безпеки.

Впровадження ефективного механізму економічної безпеки дозволить управляти не лише заздалегідь відомими загрозами, а й, реагуючи на виклики сьогодення, своєчасно виявляти фактори активізації загроз національній безпеці в економічній сфері.

Література.

1. FAO, 2017. The future of food and agriculture – trends and challenges. Rome. URL: <http://www.fao.org/3/a-i6583e.pdf>
2. Амбросов В., Маренич Т. Механізми ефективного функціонування агроформувань. *Економіка України*. 2006. № 6 (535). С. 60-66.
3. Мунтіян В.І. Економічна безпека України: монографія. Київ: КВІЦ, 1999. 462 с.
4. Саблук П.Т., Лузан Ю.Я. Аграрна політика та чинники її реалізації. *Економіка АПК*. 2019. № 10. С. 6-17. <https://doi.org/10.32317/2221-1055.201910006>
5. Онегіна В.М., Шibaєва Н.В. Інституційна основа аграрної політики: українські реалії й досвід США та ЄС. *Економіка АПК*. 2016. № 1. С. 18-24.
6. Ткачук В.І., Прокопчук О.А., Яремова М.І. Економічна безпека та стійкість сільськогосподарських підприємств: монографія. Житомир: «Видавництво «Волинь», 2013. 276 с.
7. Утенкова К.О. Економічна безпека аграрного сектора: теорія, методологія, практика: монографія. Харків: ПромАрт, 2020. 360с.
8. Ульянченко О.В., Утенкова К.О. Моніторинг ефективності управління механізмом економічної безпеки аграрного сектору. *Інвестиції: практика та досвід*. 2020. № 13-14. С. 19-25.
9. Sustainable Development Goals. <https://www.ua.undp.org/content/ukraine/en/home/sustainable-development-goals.html>

References.

1. FAO (2017). The future of food and agriculture – trends and challenges. Rome. Available at: <http://www.fao.org/3/a-i6583e.pdf>

2. *Ambrosov, V., Marenych, T.* (2006). «Mechanisms of effective functioning of agricultural formations». *Ekonomika Ukrainy*. no. 6 (535), pp. 60-66.
  3. *Muntiiian, V.I.* (1999). *Ekonomichna bezpeka Ukrainy*. [Economic security of Ukraine]. Kiev. Ukraine.
  4. *Sabluk, P.T., Luzan, Yu.Ia.* (2019). «Agrarian policy and factors of its implementation». *Ekonomika APK*. no. 10. pp. 6-17. <https://doi.org/10.32317/2221-1055.201910006>
  5. *Oniehnina, V.M., Shybaieva, N.V.* (2016). «Institutional basis of agrarian policy: Ukrainian realities and experience of the USA and the EU». *Ekonomika APK*. no. 1. pp. 18-24.
  6. *Tkachuk, V.I., Prokopchuk, O.A., Yareмова, M.I.* (2013). *Ekonomichna bezpeka ta stiiikist silskohospodarskykh pidpriemstv*. [Economic security and sustainability of agricultural enterprises]. «Vydavnytstvo «Volyn», Zhytomyr. Ukraine.
  7. *Utenkova, K.O.* (2020). *Ekonomichna bezpeka ahrarnoho sektora: teoriia, metodolohiia, praktyka*. [Economic security of the agricultural sector: theory, methodology, practice]. PromArt. Kharkiv. Ukraine.
  8. *Ulianchenko, O.V., Utenkova, K.O.* (2020). «Monitoring the effectiveness of the management of the mechanism of economic security of the agricultural sector». *Invistytsii: praktyka ta dosvid*. no. 13-14. pp. 19-25.
  9. Sustainable Development Goals (2019). Available at: <https://www.ua.undp.org/content/ukraine/en/home/sustainable-development-goals.html>
-

Abstract.

Utenkova K. Conceptual principles of managing the mechanism of economic security of the agricultural sector.

The article is devoted to the management of the mechanism of economic security in the agrarian sector.

The aim of the article is to develop the conceptual foundations of the management of the mechanism of economic security of the agricultural sector.

Research methods: dialectical method of cognition of economic phenomena, principles of economic theory on economic security; methods of theoretical generalization and comparison were used in the process of processing literature sources and studying the raised questions.

The agrarian policy of Ukraine has signs of situationality and inconsistency, which is explained by the presence of unstructured field of entities that determine the agricultural policy of the industry. One of the priority tasks of today is the development of a regulatory document that will identify key aspects of further strengthening the economic security of the agricultural sector and will be a part of Ukraine's agricultural policy. Conceptual bases of creating the strategy of development of economic safety of agrarian sector of Ukraine are offered. The aim of the strategy is to form the effective mechanism for managing the economic security of the agricultural sector of Ukraine, as a part of an effective agricultural policy. The integrated approach to the management of the mechanism of economic security of the agrarian sector has made it possible to suggest directions for its improvement. First of all, it is a question of normative-legal and information maintenance, and also the addition of the mechanism of economic safety by such tools as certification and audit.

The application of economic security certification is at the same time a tool for measuring certain indicators of the state of economic security as a whole or its individual components. Monitoring of such indicators provides information on the movement towards achieving the established criteria of economic security of the agricultural sector. The above justifies the feasibility of further development of the institution of economic security certification of the agricultural sector, which will help solve the problem of managing the mechanism of economic security.

Keywords: economic security, agrarian sector, management, mechanism, certification, audit.

Стаття надійшла до редакції 15.05.2020 р.

Бібліографічний опис статті:

Утенкова К. О. Концептуальні засади управління механізмом економічної безпеки аграрного сектора. Актуальні проблеми інноваційної економіки. 2020. № 3. С. 36-41.

Utenkova K. Conceptual principles of managing the mechanism of economic security of the agricultural sector. Actual problems of innovative economy. 2020. No. 3, pp. 36-41.

